

BIJLAGE 2**Sectorspecifieke acties en maatregelen in het kader van de bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige (2014-2019)****I. Kennisverruiming en kennisdeling*****Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin***

Om zicht te krijgen op de mate waarin kinderen en jongeren in de hulpverlening en de kinderopvang geconfronteerd worden met geweld maakt het departement WVG werk van monitoring van grensoverschrijdend gedrag via audit in Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen en de kinderopvang. Dit gebeurt in overleg met Zorginspectie, wetenschappers en het werkveld. Daarbij wordt in elk geval gepeild naar de aanwezigheid van een procedure inzake grensoverschrijdend gedrag en naar de wijze van rapportage aan de erkennende overheid.

Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Onderwijs

We gaan na welke aanvullende maatregelen kunnen genomen worden om het welbevinden van kinderen en jongeren op school te versterken via het platform "Welbevinden en Pesten" dat door de Vlaamse Onderwijsraad werd opgericht.

Specifieke acties vanuit het beleidsveld Jeugd

We ondersteunen verder de werking van Awel in het signaleren van wat leeft bij kinderen en jongeren.

II. Algemene ondersteunende en sensibiliserende acties naar de brede bevolking***Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin***

We maken verder werk van sensibiliseringscampagnes in het kader van de bekendmaking van 1712 en van de chatbox "nupraatikerover.be".

Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Onderwijs

- o We nemen in de overeenkomsten met de koepels van ouderverenigingen het informeren en sensibiliseren van ouders over (cyber)pesten mee in de samenwerking met scholen.
- o We verlengen de samenwerking met Child Focus, de Gezinsbond en de ouderverenigingen om ouders te informeren over de mogelijkheden en de gevaren van internet, met specifieke aandacht voor cyberpesten.

Specifieke acties vanuit het beleidsveld Jeugd

- o In samenwerking met Tumult zetten we initiatieven op om kinderen en jongeren een actieve cultuur van vrede en geweldloosheid te laten ontdekken, vorm te geven en uit te dragen.

- We ondersteunen verder de werking van Awel (telefoonlijn, e-mail, chatbox en forum), Jong & Van Zin en de Kinderrechtswinkel in het informeren en adviseren van kinderen en jongeren en het ondersteunen van vrijwilligers en professionals.
- We zetten in samenwerking met “Mediaraven” in op het versterken van de mediacompetenties en mediawijsheid van kinderen, jongeren en jeugdwerkers en ondersteunen het brede jeugdwerk in het werken met digitale media.

III. Adequat en gepast omgaan met de integriteit van minderjarigen en met grensoverschrijdend gedrag en misbruik van kinderen en jongeren in de betrokken sectoren

Specifieke acties van het beleidsdomein Onderwijs en het beleidsveld Jeugd

We zetten in op het versterken van “peer support” (= jongeren vaardigheden bijbrengen om mekaar te ondersteunen). Het beleidsveld Jeugd voorziet via samenwerking met “Jong & Van Zin” in vorming voor jongeren en werkt aan een actief forum, gemodereerd door jongeren. In 2017 wordt een studiedag georganiseerd over de toepassing van “peer support”.

Het beleidsdomein Onderwijs promoot de methodiek van leerlingenbemiddeling als een manier van conflictoplossing waarbij kinderen en jongeren, na een specifieke opleiding, kunnen optreden als bemiddelaar bij conflicten. In dit kader werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de Vlaamse Scholierenkoepel om “peer mediation” (leerlingenbemiddeling) te promoten. Er werd een digitale tool rond leerlingenbemiddeling en pesten gemaakt die werd voorgesteld op een studiedag.

Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De voorzieningen in de integrale jeugdhulp en de kinderopvang maken verder werk van de procedure ter preventie, detectie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag.

Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Onderwijs

- We continueren de ondersteuning van scholen bij het realiseren van ICT-veiligheid via het e-safety label project. Op basis van een online vragenlijst kunnen scholen hun beleidsplanning, ICT-infrastructuur en educatieve aanpak van ICT-veiligheid evalueren. Op basis van de resultaten ontvangt elke school een persoonlijk actieplan om zwakke punten weg te werken en de ICT-veiligheid te verhogen. Het e-safety project voorziet ook een webportaal met leermiddelen, infobrochures en checklists.
- We werken samen met het Kenniscentrum Mediawijsheid aan een project rond cyberpesten dat een aantal kaders, methodieken en inzichten uit de “Whole School Approach” helpt garanderen. Preventie, detectie en interventie vormen daarbij een belangrijke focus. We werken in dit verband aan een tool en organiseren training voor schoolteams. We betrekken het Kenniscentrum eveneens bij het project “ouder-kind communicatie” van Odisee in het kader van de aanpak van “sexting” en cyberpesten. Hierbij hebben we oog voor een gezamenlijke aanpak van ouders en leerkrachten m.b.t. deze problematiek.
- We verlengen het project Re:pest, een educatief project tegen pesten dat bestaat uit verschillende onderdelen en dat gericht is op leerlingen uit de eerste en de tweede graad van het secundair onderwijs

Specifieke acties vanuit het beleidsveld Jeugd

- We werken samen met jeugdorganisatie Jong & Van Zin voor de begeleiding van kinderen, jongeren en hun begeleiders om zelfbewuste keuzes te maken op het vlak relaties en seksualiteit. Zo wordt vorming aangeboden m.b.t het vernieuwde instrument “(N)iets mis mee?! Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag in het jeugdwerk”.

Specifieke acties vanuit het beleidsveld Sport

- We voorzien via het project “Time Out tegen Pesten” in begeleiding en vorming voor beleidsverantwoordelijken en begeleiders van sportorganisaties. ICES vzw heeft hierin een coördinerende rol en voorziet via haar vernieuwde website (www.ethischsporten.be) in informatie en instrumenten via een thematisch overzicht enerzijds en een geïntegreerde aanpak op beleidsniveau anderzijds.
- We garanderen dat ethisch handelen een rode draad vormt in de verschillende opleidingsonderdelen van de Vlaamse Trainersschool (VTS) en in de competentieroosters van de trainersprofielen. De campagne van VTS en ICES met 10 praktijkfiches rond ethische dilemma’s wordt verwerkt tot een vormingsaanbod voor trainers en sportorganisaties. Een project rond ‘motiverend coachen’ wordt verder uitgerold.
- We maken werk van een nieuw decreet op de georganiseerde sportsector opdat sportfederaties tegen 2020 performanter, krachtadiger en efficiënter kunnen werken. Met het oog op de verruiming van het kwalitatief sportaanbod wordt hiermee verder werk gemaakt van het stimuleren van een ethisch sportklimaat, een goed bestuur en integer handelen.

IV. Aanbieden van gepaste ondersteuning en hulp aan minderjarige slachtoffers en daders van grensoverschrijdend gedrag en misbruik.

Specifieke acties vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

We onderzoeken, in overleg met het bestaande aanbod o.a. de diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling, de opportuniteit van een rechtstreeks toegankelijk aanbod van herstelbemiddeling bij grensoverschrijdend gedrag voor minderjarigen. We bekijken hoe de bestaande expertise inzake bemiddeling en ondersteuning van slachtoffers binnen het beleidsdomein meer flexibel kan ingezet worden binnen de onderwijs- en vrije tijdscontext.